Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (deviata komora)

z 8. júla 2021 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Verejné obstarávanie – Verejné obstarávanie na služby spracovania odpadu – Smernica 2014/24/EÚ – Články 58 a 70 – Kvalifikácia požiadavky, aby subjekt mal predchádzajúci písomný súhlas na cezhraničnú prepravu odpadu – Podmienka plnenia zákazky“

Vo veci C-295/20,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Najvyšší súd Litvy) z 2. júla 2020 a doručený Súdnemu dvoru 2. júla 2020, ktorý súvisí s konaním:

**„Sanresa“ UAB**

proti

**Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos,**

za účasti:

**„Toksika“ UAB,**

**„Žalvaris“ UAB,**

**„Palemono keramikos gamykla“ AB,**

**„Ekometrija“ UAB,**

SÚDNY DVOR (deviata komora),

v zložení: predseda deviatej komory N. Piçarra, sudcovia D. Šváby (spravodajca) a K. Jürimäe,

generálny advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajomník: M. Aleksejev, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania,

* Jazyk konania: litovčina.

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– „Žalvaris“ UAB, v zastúpení: K. Kačerauskas, advokatas,

– litovská vláda, v zastúpení: K. Dieninis a R. Dzikovič, splnomocnení zástupcovia,

– estónska vláda, v zastúpení: N. Grünberg, splnomocnená zástupkyňa,

– Európska komisia, v zastúpení: L. Haasbeek, A. Steiblytė, K. Talabér-Ritz a P. Ondrůšek, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

## Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 18, 42, 56, 58 a 70 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES (Ú. v. EÚ L 94, 2014, s. 65), ako aj článku 2 bodu 35, článkov 3 až 7, 9 a 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 zo 14. júna 2006 o preprave odpadu (Ú. v. EÚ L 190, 2006, s. 1).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou „Sanresa“ UAB a Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos (oddelenie na ochranu životného prostredia pri Ministerstve životného prostredia, Litva) (ďalej len „verejný obstarávateľ“) vo veci rozhodnutia tohto orgánu vylúčiť spoločnosť Sanresa z postupu verejného obstarávania.

### Právny rámec

#### *Právo Únie*

#### *Smernica 2014/24*

3 Článok 18 smernice 2014/24, ktorý sa vzťahuje na „zásady obstarávania“, stanovuje:

„1. Verejní obstarávatelia zaobchádzajú s hospodárskymi subjektmi rovnako a nediskriminačne a konajú transparentným a primeraným spôsobom.

Obstarávanie sa nesmie robiť so zámerom vylúčiť ho z rozsahu pôsobnosti tejto smernice ani umelo zúžiť hospodársku súťaž. Hospodárska súťaž sa považuje za umelo zúženú, ak je návrh obstarávania vypracovaný so zámerom neprimerane zvýhodniť či znevýhodniť niektoré hospodárske subjekty.

2. Členské štáty prijmú vhodné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby hospodárske subjekty pri plnení verejných zákaziek plnili uplatniteľné povinnosti v oblasti environmentálneho, sociálneho a pracovného práva ustanovené v práve Únie, vnútroštátnom práve, kolektívnych zmluvách alebo

ustanoveniach medzinárodného environmentálneho, sociálneho a pracovného práva uvedených v prílohe X.“

4 Článok 42 tejto smernice stanovuje spôsoby, akými verejní obstarávatelia môžu vypracovať „technické špecifikácie“ a zohľadniť ich pri výbere ponúk.

5 Článok 49 uvedenej smernice, nazvaný „Oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania“, stanovuje:

„Oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania sa používajú ako prostriedok výzvy na súťaž v súvislosti so všetkými postupmi bez toho, aby bol dotknutý článok 26 ods. 5 druhý pododsek a článok 32. Oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania obsahujú informácie stanovené v prílohe V časti C a uverejňujú sa v súlade s článkom 51.“

6 Článok 56 tej istej smernice, ktorý uvádza „všeobecné zásady“ výberu účastníkov a zadávania zákaziek, v odseku 1 stanovuje:

„Zákazky sa zadávajú na základe kritérií stanovených v súlade s článkami 67 až 69, a to za predpokladu, že verejný obstarávateľ v súlade s článkami 59 až 61 overil, že sú splnené všetky tieto podmienky:

…

b) ponuku predložil uchádzač, ktorý nie je vylúčený z postupu v súlade s článkom 57, a ponuka spĺňa podmienky účasti, ktoré verejný obstarávateľ stanovil v súlade s článkom 58, a v relevantných prípadoch nediskriminačné pravidlá a kritériá uvedené v článku 65.

Verejní obstarávatelia môžu rozhodnúť nezadať zákazku uchádzačovi, ktorý predložil ekonomicky najvýhodnejšiu ponuku, ak zistili, že uchádzač neplní uplatniteľné povinnosti uvedené v článku 18 ods. 2“

7 Článok 58 smernice 2014/24, nazvaný „Podmienky účasti“, stanovuje:

„1. Podmienky účasti sa môžu týkať:

a) spôsobilosti vykonávať odbornú činnosť;

b) ekonomického a finančného postavenia;

c) technickej a odbornej spôsobilosti.

Verejní obstarávatelia môžu ako požiadavky na účasť stanoviť pre hospodárske subjekty len podmienky uvedené v odsekoch 2, 3 a 4. Akékoľvek požiadavky sa obmedzia na požiadavky primerané na zabezpečenie toho, aby mal záujemca alebo uchádzač právne a finančné kapacity a technickú a odbornú spôsobilosť na plnenie zadávanej zákazky. Všetky požiadavky musia súvisieť s predmetom zákazky a musia mu byť primerané.

2. Vzhľadom na spôsobilosť vykonávať odbornú činnosť verejní obstarávatelia môžu od hospodárskych subjektov požadovať, aby boli zapísané v jednom z profesijných alebo obchodných registrov vedených v členskom štáte usadenia v súlade s prílohou XI alebo aby spĺňali akúkoľvek inú požiadavku, ktorá je v nej stanovená.

Pri postupoch obstarávania na poskytovanie služieb môže verejný obstarávateľ od hospodárskych subjektov vyžadovať, aby v prípadoch, ak musia mať určité povolenie alebo musia byť členmi určitej organizácie na to, aby mohli vo svojej krajine pôvodu poskytovať príslušné služby, preukázali, že takéto povolenie majú, alebo aby preukázali členstvo v takejto organizácii.

3. Verejní obstarávatelia môžu vzhľadom na ekonomické a finančné postavenie stanoviť požiadavky, ktorými sa zabezpečí, aby hospodárske subjekty mali potrebné ekonomické a finančné kapacity na plnenie zákazky. Verejní obstarávatelia môžu od hospodárskych subjektov na tento účel vyžadovať najmä to, aby mali určitý minimálny ročný obrat vrátane určitého minimálneho obratu v oblasti, na ktorú sa vzťahuje zákazka. Okrem toho môžu verejní obstarávatelia vyžadovať, aby hospodárske subjekty poskytli informácie o svojej ročnej závierke, v ktorej sa uvádzajú pomery, napríklad medzi aktívami a pasívami. Môžu tiež vyžadovať primeranú úroveň poistenia náhrady škôd vyplývajúcich z podnikateľského rizika.

Minimálny ročný obrat, ktorého dosahovanie sa od hospodárskych subjektov vyžaduje, nesmie prekročiť dvojnásobok predpokladanej hodnoty zákazky s výnimkou náležite odôvodnených prípadov, ako sú prípady vzťahujúce sa na osobitné riziká spojené s povahou prác, služieb alebo tovaru. Verejný obstarávateľ uvedie hlavné dôvody takejto požiadavky v súťažných podkladoch alebo v individuálnej správe uvedenej v článku 84.

Pomer, napríklad medzi aktívami a pasívami, sa môže zohľadniť, ak verejný obstarávateľ uvedie metódy a kritériá takéhoto zohľadnenia v súťažných podkladoch. Tieto metódy a kritériá musia byť transparentné, objektívne a nediskriminačné.

Ak sa zákazka rozdeľuje na viacero častí, tento článok sa uplatňuje vzhľadom na každú jednotlivú časť. Verejný obstarávateľ však môže pre prípad, že sa úspešnému uchádzačovi zadá viacero častí, ktoré sa majú vykonať v rovnakom čase, stanoviť minimálny ročný obrat, ktorý musia mať hospodárske subjekty, vzťahujúci sa na skupiny častí.

V prípade zákaziek založených na rámcovej dohode, ktoré sa zadávajú po opätovnom otvorení súťaže, sa požiadavka maximálneho ročného obratu uvedená v druhom pododseku tohto odseku vypočíta na základe očakávanej maximálnej veľkosti konkrétnych zákaziek, ktoré sa budú plniť v rovnakom čase, alebo pokiaľ tieto informácie nie sú známe, na základe predpokladanej hodnoty rámcovej dohody. V prípade dynamického nákupného systému sa požiadavka maximálneho ročného obratu uvedená v druhom pododseku vypočíta na základe očakávanej maximálnej veľkosti konkrétnych zákaziek, ktoré sa majú zadať v rámci tohto systému.

4. Pokiaľ ide o technickú a odbornú spôsobilosť, verejní obstarávatelia môžu stanoviť požiadavky, ktorými sa zabezpečí, aby hospodárske subjekty mali k dispozícii ľudské a technické zdroje a skúsenosti potrebné na plnenie zákazky na primeranej kvalitatívnej úrovni.

Verejní obstarávatelia môžu vyžadovať, aby hospodárske subjekty mali dostatočnú úroveň skúseností z plnenia zákaziek v minulosti, preukázanú vhodnými referenciami. Verejný obstarávateľ môže vyvodiť záver, že hospodársky subjekt nemá požadovanú odbornú spôsobilosť, ak verejný obstarávateľ zistil, že hospodársky subjekt má protichodné záujmy, ktoré môžu nepriaznivo ovplyvniť plnenie zákazky.

…“

8 Príloha XII tejto smernice s názvom „Dôkazové prostriedky preukazujúce splnenie podmienok účasti“ v písmene g) časti II uvádza medzi prostriedkami poskytujúcimi dôkaz o technickej spôsobilosti hospodárskych subjektov podľa článku 58 uvedenej smernice „uvedenie opatrení environmentálneho manažérstva, ktoré bude hospodársky subjekt schopný uplatňovať pri plnení zákazky“.

9 Podľa článku 70 tejto smernice, nazvaného „Podmienky plnenia zákazky“:

„Verejní obstarávatelia môžu stanoviť osobitné podmienky týkajúce sa plnenia zákazky za predpokladu, že súvisia s predmetom zákazky v zmysle článku 67 ods. 3 a sú uvedené vo výzve na súťaž alebo v súťažných podkladoch. Tieto podmienky môžu zahŕňať ekonomické, environmentálne, sociálne aspekty, aspekty súvisiace s inováciou alebo aspekty týkajúce sa zamestnanosti.“

10 Príloha V tejto smernice, nazvaná „Informácie, ktoré sa uvádzajú v oznámeniach“, obsahuje časť C týkajúcu sa „informácií, ktoré sa uvádzajú v oznámeniach o vyhlásení verejného obstarávania (podľa článku 49)“, ktorej bod 17 stanovuje:

„Keď to prichádza do úvahy, konkrétne podmienky, ktorým plnenie zákazky podlieha.“

### *Nariadenie č. 1013/2006*

11 Článok 2 nariadenia č. 1013/2006 definuje v bode 35 „nezákonnú prepravu“ ako:

„Na účely tohto nariadenia:

…

35. ‚nezákonná preprava‘ je akákoľvek preprava odpadu uskutočnená:
    a) bez oznámenia všetkým príslušným dotknutým orgánom podľa tohto nariadenia alebo
    b) bez súhlasu príslušných dotknutých orgánov podľa tohto nariadenia, alebo
    c) so súhlasom, získaným od príslušných dotknutých orgánov falšovaním, skreslením skutočnosti alebo podvodom, alebo
    d) spôsobom, ktorý nie je vecne uvedený v oznámení ani v dokladoch o pohybe, alebo

…“

12 Hlava II tohto nariadenia, nazvaná „Preprava v rámci [Únie] s tranzitom alebo bez tranzitu cez tretie krajiny“, obsahuje články 3 až 32 tohto nariadenia. Článok 3 uvedeného nariadenia s názvom „Celkový procedurálny rámec“ v odseku 1 stanovuje:

„Preprava nasledujúcich odpadov podlieha postupu predchádzajúceho písomného oznámenia a súhlasu, ako je to uvedené v ustanoveniach tejto hlavy:

a) ak sú určené na činnosti zneškodňovania odpadu:

   všetky odpady;

b) ak sú určené na činnosti zhodnocovania odpadu:
   i) odpady uvedené v prílohe IV, ktoré zahŕňajú medzi iným odpady uvedené v prílohách II a VIII k Bazilejskému dohovoru;

ii) odpady uvedené v prílohe IVA;
iii) odpady nezaradené pod jedinou položkou ani v jednej z príloh III, IIIB, IV alebo IVA;
iv) zmesi odpadov nezaradené pod jedinou položkou ani v jednej z príloh III, IIIB, IV alebo IVA, ak nie sú uvedené v prílohe IIIA.

13 Podľa článku 4 tohto istého nariadenia s názvom „Oznámenie“:

„Ak oznamovateľ plánuje prepravovať odpady, ako je to uvedené v článku 3 ods. 1 písm. a) alebo b), oznamovateľ podá predchádzajúce písomné oznámenie príslušnému orgánu miesta odoslania a cez tento orgán a, ak podá všeobecné oznámenie, dodrží článok 13.

Pri podaní oznámenia sa splnia nasledujúce požiadavky:

1. Doklady o oznámení a pohybe:

Oznámenie sa uskutoční prostredníctvom nasledujúcich dokladov:
a) doklad o oznámení stanovený v prílohe IA a
b) doklad o pohybe stanovený v prílohe IB.

Keď oznamovateľ podáva oznámenie, vyplní doklad o oznámení, a tam, kde je to potrebné, aj doklad o pohybe.

Ak oznamovateľ nie je pôvodným pôvodcom podľa článku 2 bodu 15 písm. a) bodu i), oznamovateľ zabezpečí, aby tento pôvodca alebo jedna z osôb uvedených v článku 2 bode 15 písm. a) bode ii) alebo iii), ak je to možné, tiež podpísala doklad o oznámení stanovený v prílohe IA.

Doklad o oznámení a doklad o pohybe vydá oznamovateľovi príslušný orgán miesta odoslania.

2. Informácie a dokumentácia v doklade o oznámení a doklade o pohybe:

Oznamovateľ uvedie v doklade o oznámení alebo k nemu pripojí informácie a dokumentáciu podľa prílohy II časti 1. Oznamovateľ uvedie v doklade o pohybe alebo k nemu pripojí informácie a dokumentáciu uvedenú v prílohe II časti 2 v rozsahu, aký je možný v čase podania oznámenia.

Oznámenie sa považuje za náležite vyplnené, ak príslušný orgán miesta odoslania skonštatuje, že doklad o oznámení a doklad o pohybe boli vyplnené v súlade s prvým pododsekom.

3. Dodatočné informácie a dodatočná dokumentácia:

Ak to vyžaduje ktorýkoľvek príslušný dotknutý orgán, oznamovateľ poskytne dodatočné informácie a dodatočnú dokumentáciu. Zoznam dodatočných informácií a dodatočnej dokumentácie, ktoré možno požadovať, je stanovený v prílohe II časti 3.

Oznámenie sa považuje za náležite vyplnené, ak príslušný orgán miesta určenia skonštatuje, že oznamovateľ vyplnil doklad o oznámení a doklad o pohybe a že poskytol všetky dodatočné informácie a všetku dodatočnú dokumentáciu, ako je to uvedené v prílohe II časti 1 a 2, ako aj všetky dodatočné informácie a dodatočnú dokumentáciu požadovanú v súlade s týmto odsekom, a ako je to uvedené v prílohe II časti 3.

4. Uzavretie zmluvy medzi oznamovateľom a príjemcom:

Oznamovateľ uzavrie s príjemcom zmluvu o zhodnotení alebo zneškodnení oznámeného odpadu, ako je to opísané v článku 5.

V čase oznámenia sa príslušným orgánom predloží doklad o uzavretí tejto zmluvy alebo vyhlásenie dosvedčujúce jej existenciu podľa prílohy IA. Oznamovateľ alebo príjemca poskytne na požiadanie príslušného orgánu kópiu zmluvy alebo takéhoto dokladu, ktorý považuje príslušný orgán za dostatočný.

5. Poskytnutie finančnej zábezpeky alebo rovnocenného poistenia:

Finančná zábezpeka alebo rovnocenné poistenie sa poskytne, ako je to opísané v článku 6. Oznamovateľ predloží vyhlásenie o tejto skutočnosti vyplnením príslušnej časti dokladu o oznámení stanoveného v prílohe IA.

Finančná zábezpeka alebo rovnocenné poistenie (alebo, ak to príslušný orgán dovolí, doklad o tejto finančnej zábezpeke alebo rovnocennom poistení, alebo vyhlásenie dosvedčujúce jeho existenciu) sa predloží ako súčasť dokladu o oznámení v čase oznámenia alebo, ak to príslušný orgán podľa vnútroštátnych právnych predpisov dovolí, ešte pred začatím prepravy.

6. Rozsah oznámenia:

Oznámenie pokrýva prepravu odpadu z pôvodného miesta odoslania a vrátane jeho predbežného a iného než predbežného zhodnotenia alebo zneškodnenia.

Ak sa následné predbežné a iné než predbežné činnosti uskutočnia v inej krajine, než je prvá krajina určenia, iná než predbežná činnosť a jej miesto určenia sa uvedú v oznámení a uplatní sa článok 15 písm. f).

Každé oznámenie pokrýva len jeden identifikačný kód odpadu okrem nasledujúcich prípadov:
a) odpady nezaradené pod jedinou položkou ani v jednej z príloh III, IIIB, IV alebo IVA. V tomto prípade sa uvedie len jeden druh odpadu;
b) zmesi odpadov nezaradené pod jedinou položkou ani v jednej z príloh III, IIIB, IV alebo IVA, pokiaľ nie sú uvedené v prílohe IIIA. V tomto prípade sa uvedie kód pre každú frakciu odpadu v poradí podľa významu.“

14 Článok 11 nariadenia č. 1013/2006 s názvom „Námietky voči preprave odpadu určeného na zneškodnenie“ v odseku 1 stanovuje:

„Ak sa podalo oznámenie o plánovanej preprave odpadu určeného na zneškodnenie, príslušný orgán miesta určenia a príslušný orgán miesta odoslania môže do 30 dní po dni odoslania potvrdenia príslušného orgánu miesta určenia podľa článku 8 vzniesť námietky na základe jedného alebo viacerých nasledujúcich dôvodov a podľa zmluvy [FEÚ]:

a) že plánovaná preprava alebo zneškodnenie nebude v súlade s opatreniami prijatými na zavedenie zásad blízkosti, prednosti zhodnotenia a sebestačnosti na úrovni Spoločenstva a na vnútroštátnej úrovni podľa smernice 2006/12/ES; vtedy možno vydať všeobecný alebo čiastočný zákaz, alebo možno proti preprave odpadu systematicky namietať, alebo

b) že plánovaná preprava alebo zneškodnenie nebude v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi o ochrane životného prostredia, verejnom poriadku, verejnej bezpečnosti alebo o ochrane zdravia vzhľadom na činnosti, ktoré sa v namietajúcej krajine uskutočňujú, alebo

…“

15 Článok 17 tohto nariadenia s názvom „Zmeny prepravy po udelení súhlasu“ stanovuje:

„1. Ak nastane v odsúhlasenej preprave akákoľvek podstatná zmena v podrobnostiach a/alebo podmienkach vrátane zmien plánovaného množstva, trasy, smerovania, dátumu prepravy či dopravcu, oznamovateľ o tom okamžite a podľa možnosti ešte pred začatím prepravy informuje príslušné dotknuté orgány a príjemcu.

2. Pokiaľ nebudú všetky príslušné dotknuté orgány súhlasiť s tým, že navrhnuté zmeny si nevyžadujú nové oznámenie, v takom prípade sa podá nové oznámenie.

3. Ak z týchto zmien vyplýva účasť príslušných orgánov iných, než sú orgány zúčastnené na pôvodnom oznámení, podá sa nové oznámenie.“

### *Litovské právo*

16 Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas (zákon Litovskej republiky o verejnom obstarávaní) v znení uplatniteľnom vo veci samej (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“) vo svojom § 35 s názvom „Obsah súťažných podkladov“ stanovuje:

„1. Verejný obstarávateľ v súťažných podkladoch uvedie všetky informácie o podmienkach a postupoch obstarávania.

2. Súťažné podklady musia spresňovať:

(1) požiadavky na formulovanie ponúk;

(2) dôvody pre vylúčenie dodávateľov, kvalifikačné požiadavky a v prípade potreby vyžadované štandardy systému riadenia kvality a/alebo štandardy environmentálneho systému riadenia, vrátane požiadaviek na jednotlivých členov v rámci skupiny dodávateľov, ktorí podávajú spoločnú žiadosť o účasť alebo spoločnú ponuku;

(3) informácie o tom, že v prípade, ak spôsobilosť dodávateľa v podobe oprávnenia na výkon určitej činnosti nebola overená alebo nebola overená v plnom rozsahu, dodávateľ sa zaviaže voči verejnému obstarávateľovi, že zákazku budú vykonávať výlučne osoby s takýmto oprávnením;

…

(5) zoznam listín, ktoré potvrdzujú neexistenciu dôvodov pre vylúčenie dodávateľov, splnenie kvalifikačných požiadaviek a prípadne splnenie vyžadovaných štandardov systému riadenia kvality a štandardov environmentálneho systému riadenia, uvádzajú informáciu, že dodávateľ musí predložiť jednotný európsky dokument pre obstarávanie (JED) v súlade s požiadavkami uvedenými v § 50 tohto zákona, a v prípade verejnej súťaže uvádzajú, či sa uplatní možnosť podľa § 59 ods. 4 tohto zákona najskôr vyhodnotiť ponuku predloženú dodávateľom a následne skúmať jeho spôsobilosť;

…

(8) druh a množstvo (objem) tovarov, služieb alebo stavebných prác, povahu služieb, ktoré majú byť dodané spolu s tovarom, a lehoty na dodanie tovaru alebo poskytnutie služieb alebo na vykonanie stavebných prác;

…

(13) zmluvné podmienky navrhované verejným obstarávateľom a (alebo) návrh zmluvy v súlade s § 87 tohto zákona, ak už bol vypracovaný. Ak sa plánuje uzatvoriť rámcová dohoda, súťažné podklady musia rovnako obsahovať podmienky rámcovej dohody a/alebo návrh rámcovej dohody, ak už bol vypracovaný;

…

(19) lehotu, miesto a spôsob predkladania ponúk;

…

4. Verejný obstarávateľ vyhotoví súťažné podklady v súlade s ustanoveniami tohto zákona. Súťažné podklady musia byť určité, zrozumiteľné a jednoznačné, aby mohli dodávatelia predložiť ponuky a aby verejný obstarávateľ mohol obstarať, čo potrebuje.“

17 § 40 tohto zákona, nazvaný „Predkladanie žiadostí o účasť a ponúk“, stanovuje:

„1. Verejný obstarávateľ musí stanoviť dostatočný časový limit na predloženie žiadostí o účasť a ponúk, aby dodávatelia mohli pripraviť a predložiť svoje žiadosti o účasť a ponuky primeraným spôsobom a včas. Táto lehota nesmie byť kratšia ako najkratšie lehoty na predkladanie žiadostí o účasť a ponúk, stanovené v § 60, 62, 65, 69 a 74 tohto zákona. Verejný obstarávateľ stanoví túto lehotu s prihliadnutím na zložitosť zákazky a čas potrebný na formulovanie žiadostí o účasť a ponúk.

…

3. Ak môžu byť ponuky predložené len po návšteve miesta poskytovania služieb alebo vykonania stavebných prác alebo po oboznámení sa s podmienkami stanovenými v súťažných podkladoch, verejný obstarávateľ stanoví dlhšiu lehotu na predkladanie ponúk, než sú lehoty stanovené v § 60, 62, 65, 69 a 74 tohto zákona, aby všetci dotknutí dodávatelia mali možnosť oboznámiť sa so všetkými informáciami potrebnými na vypracovanie svojich ponúk.

4. Verejní obstarávatelia sú povinní predĺžiť lehoty na predkladanie ponúk, aby sa všetky hospodárske subjekty, ktoré sa chcú zúčastniť obstarávania, mohli oboznámiť so všetkými informáciami, ktoré sú potrebné na vypracovanie ponúk, v týchto prípadoch:

(1) ak sa z akéhokoľvek dôvodu dodatočné informácie, hoci o ne dodávateľ včas požiadal, poskytnú menej ako šesť dní pred uplynutím lehoty na predkladanie ponúk alebo menej ako štyri dni v prípade zjednodušeného konania. V prípade verejnej súťaže, užšej súťaže alebo skráteného rokovacieho konania, ako sú uvedené v § 60 ods. 3 a § 62 ods. 7 tohto zákona, je táto lehota štyri dni a v prípade zjednodušeného skráteného konania tri dni;

(2) ak sa v súťažných podkladoch vykonali významné zmeny.

5. Verejný obstarávateľ predĺži lehotu na predkladanie ponúk v prípadoch stanovených v odseku 4 tohto článku s prihliadnutím na význam informácií alebo zmien v súťažných podkladoch. Ak sa doplňujúce informácie nevyžiadali včas alebo ich význam je z hľadiska prípravy ponúk nepodstatný, verejní obstarávatelia nie sú povinní predĺžiť lehotu.

…“

18 Podľa § 47 uvedeného zákona s názvom „Overenie spôsobilosti dodávateľa“:

„1. Verejný obstarávateľ posúdi, či je dodávateľ spôsobilý, zodpovedný a schopný splniť podmienky zákazky, a na tento účel má právo uviesť v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania alebo v iných súťažných podkladoch potrebné kvalifikačné požiadavky na záujemcov alebo uchádzačov a uviesť listiny alebo informácie preukazujúce splnenie týchto požiadaviek. Kvalifikačné požiadavky pre záujemcov alebo uchádzačov stanovené verejným obstarávateľom nesmú umelo obmedzovať hospodársku súťaž, pričom musia byť primerané a súvisiace s predmetom zákazky, ako aj jednoznačne a presne stanovené. Pri preverovaní spôsobilosti dodávateľov je možné zohľadniť nasledujúce kritériá:

(1) spôsobilosť vykonávať relevantné činnosti;

(2) finančnú a ekonomickú spôsobilosť;

(3) technickú a odbornú spôsobilosť.

2. Verejný obstarávateľ má právo v súťažných podkladoch požadovať, aby bol dodávateľ oprávnený vykonávať činnosti potrebné na plnenie zákazky. V prípade verejného obstarávania služieb môže od dodávateľov požadovať, aby boli držiteľmi osobitných povolení alebo aby boli členmi určitých organizácií v prípade, že je to nevyhnutné na účely poskytovania príslušných služieb v ich krajine pôvodu.

…“

**Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky**

19 Dňa 7. októbra 2018 verejný obstarávateľ uverejnil otvorené medzinárodné verejné obstarávanie na služby týkajúce sa nakladania s nebezpečným odpadom.

20 S cieľom zabrániť vzniku environmentálnej katastrofy verejný obstarávateľ v bode 9 tohto verejného obstarávania uviedol, že je potrebné rýchlo zastaviť prevádzku jedného rizikového zariadenia, v ktorom sa skladuje nebezpečný odpad, a rýchlo ho spracovať. V bode 11 uvedeného obstarávania verejný obstarávateľ uviedol, že odpad sa skladuje na voľnom priestranstve, v rozpadajúcich sa kontajneroch postavených na zemi jeden na druhom a vystavených veľkej váhe. Okrem toho tieto odpady obsahujú nebezpečné chemikálie a sú dostupné neoprávneným osobám. Tieto okolnosti podľa verejného obstarávateľa odôvodňujú použitie skráteného konania a skrátenie lehoty na predloženie ponúk.

21 Bod 23 verejného obstarávania, o ktoré ide vo veci samej, stanovoval podmienky spôsobilosti, ktoré museli uchádzači spĺňať ku dňu stanovenému na predloženie ponúk. Verejný obstarávateľ uviedol, že iba uchádzač, ktorý sa umiestni na prvom mieste, bude povinný predložiť dokumenty

potvrdzujúce jeho spôsobilosť, tak ako sú uvedené v tabuľke nachádzajúcej sa v uvedenom bode. Okrem toho v prípade, že by spôsobilosť uchádzača súvisiaca s právom vykonávať dotknutú činnosť nebola overená alebo nebola overená v plnom rozsahu, dodávateľ sa musí zaviazať voči verejnému obstarávateľovi, že zákazku budú vykonávať výlučne osoby s takýmto oprávnením.

22 Verejné obstarávanie, o ktoré ide vo veci samej, okrem iného umožňovalo uchádzačom navštíviť dotknutý pozemok pred predložením ich ponuky. Vzhľadom na nemožnosť prístupu k veľkému množstvu kontajnerov a určenia úrovne ich naplnenia však nebolo známe skutočné množstvo nebezpečného odpadu.

23 Verejnému obstarávateľovi boli doručené štyri ponuky. Jednu z nich predložila Sanresa ako vedúca spoločnosť dočasného združenia litovských podnikov. V tejto ponuke boli uvedení dvaja subdodávatelia so sídlom v Dánsku a v Českej republike.

24 Dňa 22. novembra 2018 verejný obstarávateľ požiadal spoločnosť Sanresa, aby mu v lehote piatich pracovných dní poskytla dodatočné informácie na účely objasnenia svojej ponuky, týkajúce sa najmä rozdelenia jednotlivých činností nakladania s odpadom medzi jej partnerov a subdodávateľov, ako aj toho, ktorý z jej subdodávateľov mal povolenie na medzinárodnú prepravu odpadu.

25 Dňa 7. decembra 2018 verejný obstarávateľ oznámil spoločnosti Sanresa, že medzinárodná preprava odpadu je podľa nariadenia č. 1013/2006 podmienená predchádzajúcim povolením orgánov štátov dotknutých touto prepravou, a na druhej strane, že žiadny z hospodárskych subjektov, ktoré uviedla, nie je držiteľom tohto povolenia. V dôsledku toho verejný obstarávateľ umožnil spoločnosti Sanresa napraviť tieto nedostatky do 17. decembra 2018, pričom jej poskytol možnosť doplniť svoju ponuku alebo predložiť nový zoznam subdodávateľov.

26 Dňa 26. februára 2019 sa však verejný obstarávateľ rozhodol ukončiť verejné obstarávanie z dôvodu, že znenie verejného obstarávania vo veci samej nebolo jasné, pričom 18. marca 2019 toto rozhodnutie prehodnotil. Nasledujúci deň písomne informoval spoločnosť Sanresa, že má lehotu štyridsiatich dní na získanie povolenia na medzinárodnú prepravu odpadu alebo zmenu subdodávateľov.

27 Verejný obstarávateľ odmietol ponuku spoločnosti Sanresa 21. mája 2019 najmä z dôvodu, že táto spoločnosť vzhľadom na to, že nemala povolenie vykonávať medzinárodnú prepravu odpadu vyžadovanú nariadením č. 1013/2006, nepreukázala, že má právo vykonávať predmetnú činnosť.

28 Dňa 30. mája 2019 Sanresa podala proti odmietnutiu svojej ponuky sťažnosť, v ktorej tvrdila, že spĺňala podmienku spôsobilosti dodávateľov vyplývajúcu z podmienok verejného obstarávania. Sanresa sa domnievala, že tieto podmienky nevyžadujú, aby bola ponuka sprevádzaná súhlasom vnútroštátnych orgánov s medzinárodnou prepravou odpadu. Keďže jej sťažnosť bola zamietnutá, podala žalobu na súd, pričom nemala úspech ani v prvostupňovom, ani v odvolacom konaní. Sanresa preto podala kasačný opravný prostriedok na Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Najvyšší súd Litvy).

29 Podľa tohto súdu vzniká predovšetkým otázka kvalifikácie ustanovenia verejného obstarávania, podľa ktorého je uchádzač povinný predložiť v priebehu postupu verejného obstarávania súhlas príslušných orgánov s medzinárodnou prepravou odpadu v súlade s nariadením č. 1013/2006, pričom účastníci konania sa nezhodujú v tom, či toto ustanovenie stanovuje podmienku spôsobilosti uchádzačov alebo podmienku plnenia zákazky, ktorá bude zadaná.

30 Uvedený súd v prvom rade uvádza, že účastníci konania vo veci samej sa domnievajú, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby súhlas príslušných orgánov s medzinárodnou prepravou odpadu bol pripojený k ponuke.

31 Ďalej sa vnútroštátny súd rovnako ako Sanresa domnieva, že povinnosť predložiť tento súhlas nesúvisí so spôsobilosťou uchádzača, ale s plnením zákazky. Hoci technické špecifikácie musia byť dostatočne presné na to, aby uchádzačom umožnili určiť predmet zákazky a verejnému obstarávateľovi ju zadať, verejný obstarávateľ nepresne definoval predmet zákazky, a to zloženie nebezpečných odpadov, ktoré sa majú odstrániť, a ich kód. Z povahy veci teda nebolo možné poskytnúť všetky tieto informácie pri predložení ponuky.

32 Okrem toho situácia, v ktorej verejný obstarávateľ podrobne neopisuje predmet zákazky, by mohla byť tiež nezlučiteľná s nariadením č. 1013/2006, keďže zákonnosť prepravy odpadu závisí najmä od splnenia pôvodných podmienok, na základe ktorých bol udelený súhlas s prepravou. Konkrétne článok 17 tohto nariadenia vyžaduje, aby sa konanie o oznámení opätovne začalo v prípade, ak by sa v priebehu plnenia zákazky zistilo zloženie a skutočné množstvo všetkých nebezpečných odpadov.

33 Navyše vnútroštátny súd uvádza, že uvedené nariadenie, najmä jeho článok 11 ods. 1 písm. b), priznáva príslušným orgánom štátov odoslania, určenia a tranzitu širokú mieru voľnej úvahy, aby najmä z dôvodov založených na vnútroštátnej právnej úprave alebo verejnom poriadku formulovali námietky proti preprave odpadu určeného na zneškodnenie alebo zhodnotenie. Existuje teda nezanedbateľné riziko, že úspešný uchádzač, ktorý získal zákazku na prepravu odpadu, sa môže dostať do situácie, keď nebude môcť z právneho hľadiska plniť zákazku. Za týchto podmienok tento súd pochybuje, že riziko odmietnutia súhlasu by mali niesť verejní obstarávatelia, ktorí si vybrali úspešného uchádzača a uzavreli s ním zmluvu.

34 Napokon vnútroštátny súd uvádza, že verejný obstarávateľ dotknutý vo veci samej tým, že v bode 23.1.2 podmienok verejného obstarávania stanovil, že „v prípade, ak spôsobilosť dodávateľa v podobe oprávnenia na výkon určitej činnosti nebola overená alebo nebola overená v plnom rozsahu, dodávateľ sa zaviaže voči verejnému obstarávateľovi, že zákazku budú vykonávať výlučne osoby s takýmto oprávnením“, formulovaného rovnakým spôsobom ako § 35 ods. 2 bod 3 zákona o verejnom obstarávaní, stanovil podmienku týkajúcu sa spôsobilosti uchádzačov plniť zákazku.

35 V tejto súvislosti vnútroštátny súd uvádza, že až do roku 2017 nebola vo verejných obstarávaniach uvedená nijaká požiadavka týkajúca sa oprávnenia uchádzačov vykonávať činnosť, ktorej sa zákazka týka, takže uchádzačom prináležalo, aby vzhľadom na definíciu predmetu zákazky, ako aj technické špecifikácie určili všetky certifikáty, povolenia a osvedčenia potrebné na preukázanie, že majú požadované osobitné oprávnenie.

36 Tento súd spresňuje, že od vydania rozsudku zo 14. februára 2017, ktorým došlo k zmene judikatúry, sa domnieva, že verejní obstarávatelia nemôžu odmietnuť ponuky z dôvodu, že nespĺňajú požiadavky, ktoré neboli zverejnené, aj keď tieto požiadavky vyplývajú z kogentných právnych noriem. Okrem toho, ak požiadavky týkajúce sa oprávnenia vykonávať dotknutú činnosť stanovené osobitnými zákonmi neboli jasne spresnené v podmienkach verejného obstarávania a uchádzači ich nesplnili, mali by mať možnosť napraviť nedostatky svojej ponuky, čo zahŕňa aj možnosť určiť, a to aj po uplynutí lehoty na predkladanie ponúk, nového partnera alebo subdodávateľa na plnenie zákazky.

37 Vnútroštátny súd dodáva, že litovský zákonodarca chcel zákonom o verejnom obstarávaní, ktorým sa zabezpečuje prebratie smernice 2014/24, zabrániť tomu, aby verejní obstarávatelia mohli odmietnuť ponuky z dôvodu nedostatku spôsobilosti uchádzačov, hoci podmienky spôsobilosti neboli jasne uvedené v súťažných podkladoch. Na tento účel uvádza, že § 35 ods. 2 bod 3 zákona o verejnom obstarávaní teraz výslovne uvádza, že verejní obstarávatelia sú oprávnení neoverovať alebo úplne neoverovať predmetnú spôsobilosť dodávateľov.

38 Vnútroštátny súd sa však pýta, či neobmedzená právomoc verejných obstarávateľov neoverovať, či sú uchádzači skutočne oprávnení vykonávať dotknutú činnosť, je v súlade so zásadami transparentnosti a ochrany legitímnej dôvery a s praxou racionálneho výkonu postupov verejného obstarávania.

39 Za týchto okolností Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Najvyšší súd Litvy) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Majú sa článok 18 ods. 2, článok 56 ods. 1 prvý pododsek písm. b), článok 56 ods. 1 druhý pododsek, článok 58 ods. 1 písm. a) a článok 58 ods. 2 druhý pododsek smernice 2014/24, ako aj články 3 až 6 a ďalšie ustanovenia nariadenia č. 1013/2006 (spoločne alebo jednotlivo, ale bez obmedzenia) vykladať v tom zmysle, že súhlas udelený hospodárskemu subjektu, ktorý je nevyhnutný na prepravu odpadu z jedného členského štátu do iného, je potrebné považovať za požiadavku na účely plnenia zákazky a nie za kritérium týkajúce sa oprávnenia vykonávať dotknutú činnosť?

2. Ak je vyššie uvedený súhlas na prepravu odpadu potrebné považovať za podmienku účasti dodávateľa (spôsobilosť vykonávať odbornú činnosť), majú sa zásady transparentnosti a spravodlivej hospodárskej súťaže vyjadrené v článku 18 ods. 1 prvom a druhom pododseku smernice 2014/24, článku 58 ods. 1 prvom pododseku písm. a) a článku 58 ods. 2 druhom pododseku uvedenej smernice, zásada voľného pohybu osôb, tovaru a služieb vyjadrená v článku 26 ods. 2 ZFEÚ a v článkoch 7 až 9 nariadenia č. 1013/2006 (spoločne alebo jednotlivo, ale bez obmedzenia) vykladať v tom zmysle, že podmienky týkajúce sa verejného obstarávania služieb nakladania s odpadom, osobitne ustanovenia o uplynutí lehoty na predloženie ponúk, musia vytvárať pre domácich a zahraničných dodávateľov, ktorí zamýšľajú vykonávať prepravu odpadu cez hranice medzi členskými štátmi Európskej únie, podmienky umožňujúce neobmedzenú účasť v rámci takýchto postupov verejného obstarávania a že títo dodávatelia musia mať okrem iného možnosť predložiť vyššie uvedený súhlas aj v prípade, ak ho získali až po uplynutí lehoty na predloženie ponúk?

3. Ak sa má vyššie uvedený súhlas s prepravou odpadu v súlade s článkom 49 a bodom 17 časti C prílohy V smernice 2014/24 a s jej článkom 70 považovať za požiadavku na účely plnenia zákazky, majú sa zásady verejného obstarávania vyjadrené v článku 18 tejto smernice a všeobecný postup zadávania zákaziek upravený v jej článku 56 vykladať v tom zmysle, že v rámci postupu verejného obstarávania nemožno ponuku účastníka, ktorý nepredložil súhlas, odmietnuť?

4. Majú sa článok 18, článok 56 ods. 1 prvý pododsek písm. b), článok 58 ods. 1 písm. a) a článok 58 ods. 2 smernice 2014/24 vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej majú verejní obstarávatelia právo v súťažných podkladoch vopred určiť postup vyhodnotenia ponúk, v zmysle ktorého bude oprávnenie dodávateľov vykonávať dotknutú činnosť (spôsobilosť vykonávať odbornú činnosť) preverované čiastočne alebo

nebude preverované vôbec, hoci držba takého oprávnenia predstavuje predpoklad na zákonné plnenie zákazky a verejní obstarávatelia môžu mať pred vypracovaním súťažných podkladov vedomosť o potrebe takéhoto oprávnenia?

5. Majú sa článok 18 a článok 42 ods. 1 prvý pododsek smernice 2014/24, ako aj článok 2 bod 35 a články 5 a 17 nariadenia č. 1013/2006 spolu s ďalšími ustanoveniami uvedeného nariadenia vykladať v tom zmysle, že v prípade obstarávania služieb nakladania s odpadom môžu verejní obstarávatelia zákonne obstarať takéto služby len v prípade, ak v súťažných podkladoch jasne a presne definujú množstvo a zloženie odpadu, ako aj iné podstatné podmienky na účely plnenia zákazky (napríklad balenie)?“

## O prejudiciálnych otázkach

### *O prvej otázke*

40 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa majú článok 18 ods. 2, ako aj články 58 a 70 smernice 2014/24 vykladať v tom zmysle, že v rámci postupu verejného obstarávania služieb nakladania s odpadom predstavuje povinnosť hospodárskeho subjektu, ktorý chce prepraviť odpad z jedného členského štátu do iného štátu, mať – najmä v súlade s článkom 2 bodom 35 a článkom 3 nariadenia č. 1013/2006 – súhlas príslušných orgánov štátov dotknutých touto prepravou, podmienku týkajúcu sa spôsobilosti vykonávať odbornú činnosť alebo podmienku plnenia tejto zákazky.

41 V prvom rade z článku 56 ods. 1 písm. b), ako aj z článkov 57 a 58 smernice 2014/24 vyplýva, že verejní obstarávatelia môžu stanoviť ako podmienky účasti na postupe verejného obstarávania iba kvalitatívne kritériá výberu. Ako vyplýva z článku 58 ods. 1 druhého pododseku tejto smernice, týmito kritériami sú kritériá uvedené v odsekoch 2 až 4 tohto článku a týkajú sa spôsobilosti vykonávať odbornú činnosť, ekonomického a finančného postavenia, ako aj technickej a odbornej spôsobilosti.

42 V prejednávanej veci treba určiť, či povinnosť získať súhlas príslušných orgánov na prepravu nebezpečného odpadu z jedného členského štátu do iného štátu vyžadovaný vo verejnom obstarávaní vo veci samej, môže spadať do jednej z troch kategórií kvalitatívnych kritérií výberu vymenovaných v článku 58 ods. 1 prvom pododseku písm. a) až c) uvedenej smernice a konkretizovaných v odsekoch 2 až 4 tohto článku.

43 Článok 58 ods. 2 smernice 2014/24 týkajúci sa spôsobilosti hospodárskeho subjektu vykonávať odbornú činnosť, ktorej sa týka verejné obstarávanie, umožňuje verejným obstarávateľom v tejto súvislosti požadovať od hospodárskych subjektov zápis do jedného z profesijných alebo obchodných registrov v členskom štáte ich usadenia. Takisto pri postupoch obstarávania na poskytovanie služieb môže verejný obstarávateľ od hospodárskych subjektov vyžadovať, aby v prípadoch, ak musia mať určité povolenie alebo musia byť členmi určitej organizácie na to, aby mohli vo svojej krajine pôvodu poskytovať príslušné služby, preukázali, že takéto povolenie majú, alebo aby preukázali členstvo v takejto organizácii.

44 Povinnosť získať súhlas dotknutých príslušných orgánov na prepravu odpadu z jedného členského štátu do iného štátu však nemožno zamieňať s povinnosťou byť zapísaný v profesijnom registri alebo v obchodnom registri členského štátu, ani s povinnosťou byť držiteľom osobitného povolenia alebo členstvom v osobitnej organizácii.

45 Zdá sa teda, že povinnosť získať takýto súhlas nepatrí do spôsobilosti vykonávať odbornú činnosť v zmysle článku 58 ods. 1 prvého pododseku písm. a) uvedenej smernice.

46 Táto povinnosť tiež nesúvisí s ekonomickým a finančným postavením hospodárskeho subjektu v zmysle článku 58 ods. 1 prvého pododseku písm. b) tej istej smernice.

47 Zostáva ešte otázka, či uvedená povinnosť môže patriť pod technickú a odbornú spôsobilosť v zmysle písmena c) tohto ustanovenia. Článok 58 ods. 4 smernice 2014/24 stanovuje, že verejní obstarávatelia môžu podmieniť účasť hospodárskych subjektov na postupe verejného obstarávania tým, aby tieto hospodárske subjekty mali k dispozícii ľudské a technické zdroje a skúsenosti potrebné na plnenie zákazky na primeranej kvalitatívnej úrovni. Verejní obstarávatelia môžu najmä vyžadovať, aby hospodárske subjekty mali dostatočnú úroveň skúseností z plnenia zákaziek v minulosti, preukázanú vhodnými referenciami.

48 Posúdenie technickej a odbornej spôsobilosti záujemcu alebo uchádzača teda spočíva najmä na retrospektívnom hodnotení skúseností získaných hospodárskymi subjektmi pri plnení predchádzajúcich zákaziek, o čom svedčia oba odkazy na skúsenosti v článku 58 ods. 4 tejto smernice.

49 Povinnosť získať súhlas dotknutých príslušných orgánov na prepravu odpadu z jedného členského štátu do iného štátu, teda nemôže spadať ani pod pojem technickej a odbornej spôsobilosti záujemcu alebo uchádzača v zmysle článku 58 ods. 1 prvého pododseku písm. c) uvedenej smernice.

50 Toto posúdenie nemôže spochybniť ani skutočnosť, že príloha XII časť II písm. g) smernice 2014/24 umožňuje hospodárskym subjektom preukázať svoju technickú spôsobilosť uvedením opatrení environmentálneho riadenia, ktoré budú hospodárske subjekty schopné uplatňovať pri plnení predmetnej zákazky. Opatrenia environmentálneho riadenia, ktorých sa týka toto ustanovenie, totiž zodpovedajú opatreniam, ktoré hospodársky subjekt hodlá spontánne uplatňovať.

51 Po druhé článok 70 tejto smernice, nazvaný „Podmienky plnenia zákaziek“, stanovuje, že verejní obstarávatelia môžu stanoviť osobitné podmienky týkajúce sa plnenia zákazky za predpokladu, že súvisia s predmetom zákazky v zmysle článku 67 ods. 3 uvedenej smernice. Tieto podmienky môžu zahŕňať ekonomické, environmentálne, sociálne aspekty, aspekty súvisiace s inováciou alebo aspekty týkajúce sa zamestnanosti.

52 V tejto súvislosti sa zdá, že povinnosť získať súhlas príslušných orgánov štátov odoslania, tranzitu a určenia pred prepravou odpadu, stanovená v článkoch 3 až 6 nariadenia č. 1013/2006, súvisí s plnením zákazky. Týka sa totiž stanovenia osobitných podmienok určených na zohľadnenie environmentálnych aspektov, ktoré upravujú vývoz odpadu do iného štátu. Z tohto dôvodu možno túto požiadavku účinne uplatniť len voči hospodárskym subjektom, ktoré plánujú vyvážať odpady do iného štátu.

53 Okrem toho touto povinnosťou verejný obstarávateľ spĺňa požiadavky článku 18 ods. 2 smernice 2014/24, podľa ktorého členské štáty prijmú vhodné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby hospodárske subjekty pri plnení verejných zákaziek plnili uplatniteľné povinnosti v oblasti environmentálneho práva, ustanovené v práve Únie.

54 Napokon sa nezdá, že kvalifikácia uvedenej povinnosti ako „podmienky plnenia zákazky“ môže ohroziť plnenie zákazky, o ktorú ide vo veci samej. Skutočnosť, že hospodársky subjekt už zabezpečoval činnosti, ktoré sú v podstate rovnocenné s činnosťami, ktorých sa týka predmetná zákazka, totiž naznačuje, že bude schopný zabezpečiť jej plnenie. Okrem toho, ako uviedla Európska komisia vo svojich písomných pripomienkach, verejný obstarávateľ sa môže chrániť pred rizikom nesplnenia zákazky stanovením kritérií výberu, ktoré môžu znížiť riziko neudelenia súhlasu, najmä tým, že valorizuje predchádzajúce skúsenosti v oblasti prepravy nebezpečného odpadu.

55 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 18 ods. 2, ako aj články 58 a 70 smernice 2014/24 sa majú vykladať v tom zmysle, že v rámci postupu verejného obstarávania služieb nakladania s odpadom predstavuje povinnosť hospodárskeho subjektu, ktorý chce prepraviť odpad z jedného členského štátu do iného štátu, mať – najmä v súlade s článkom 2 bodom 35 a článkom 3 nariadenia č. 1013/2006 – súhlas príslušných orgánov štátov dotknutých touto prepravou, podmienku plnenia tejto zákazky.

### *O druhej otázke*

56 Vzhľadom na odpoveď na prvú otázku nie je potrebné odpovedať na druhú otázku.

### *O tretej otázke*

57 Svojou treťou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 70 smernice 2014/24 v spojení s článkom 18 ods. 1 tejto smernice má vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby bola ponuka uchádzača odmietnutá len z dôvodu, že v čase predloženia svojej ponuky nepredloží dôkaz, že spĺňa podmienku plnenia dotknutej zákazky.

58 Článok 70 smernice 2014/24 stanovuje, že podmienky plnenia zákazky musia byť uvedené vo výzve na súťaž alebo v súťažných podkladoch.

59 V prejednávanej veci z rozhodnutia vnútroštátneho súdu na jednej strane vyplýva, že verejný obstarávateľ nebol schopný posúdiť presné množstvo nebezpečného odpadu, ktorý sa má spracovať, a na druhej strane, že medzi účastníkmi konania vo veci samej nie je sporné, že súťažné podklady výslovne nevyžadovali, aby bol k ponuke pripojený súhlas príslušných orgánov s medzinárodnou prepravou odpadu.

60 Hoci verejný obstarávateľ musí v zásade uviesť každú podmienku plnenia zákazky vo výzve na súťaž alebo v súťažných podkladoch, neuvedenie takéhoto údaja nemôže spôsobiť nezrovnalosť v postupe verejného obstarávania, ak podmienka plnenia predmetnej zákazky jasne vyplýva z právnej úpravy Únie uplatniteľnej na činnosť, ktorej sa zákazka týka, a z rozhodnutia hospodárskeho subjektu neplniť zákazku na území štátu, na ktorom sa nachádza verejný obstarávateľ.

61 V tejto súvislosti podľa článku 4 nariadenia č. 1013/2006 hospodársky subjekt, ktorý má v úmysle prepraviť odpad uvedený v článku 3 ods. 1 písm. a) alebo b) tohto nariadenia, musí príslušnému orgánu štátu odoslania zaslať najmä doklady o oznámení a pohybe, zmluvu, ktorú uzavrel s príjemcom, ktorý bude poverený činnosťami zhodnocovania alebo zneškodňovania oznámeného

odpadu, ako aj finančnú záruku alebo rovnocenné poistenie. Tieto ustanovenia teda predpokladajú, že uchádzač má podrobné informácie o množstve a zložení odpadu, trase prepravy, dopravných prostriedkoch, ktoré budú použité na tento účel.

62 Okrem toho, podľa článku 58 smernice 2014/24 je uchádzač povinný preukázať, že pri predložení svojej ponuky spĺňa kvalitatívne kritériá výberu uvedené v článku 58 ods. 1 prvom pododseku písm. a) až c) tejto smernice. Môže však počkať, kým mu bude zadaná zákazka, aby preukázal, že spĺňa podmienky plnenia zákazky. Kvalitatívne kritériá výberu totiž verejnému obstarávateľovi umožňujú, aby pripustil len ponuky hospodárskych subjektov, ktorých technická a odborná spôsobilosť založená na ich nedávnej skúsenosti nasvedčujú tomu, že budú schopní plniť predmetnú zákazku, pričom v prípade potreby získajú požadované povolenia alebo logistiku. Okrem toho uloženie uchádzačom, aby splnili všetky podmienky plnenia zákazky už pri predložení svojej ponuky, predstavuje neprimeranú požiadavku, ktorá môže odradiť tieto subjekty od účasti na postupoch verejného obstarávania, a tým porušuje zásady proporcionality a transparentnosti zaručené v článku 18 ods. 1 uvedenej smernice.

63 Za týchto podmienok treba na tretiu otázku odpovedať tak, že článok 70 smernice 2014/24 v spojení s článkom 18 ods. 1 tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby bola ponuka uchádzača odmietnutá len z dôvodu, že v čase predloženia svojej ponuky nepredloží dôkaz, že spĺňa podmienku plnenia dotknutej zákazky.

### *O štvrtej otázke*

64 Svojou štvrtou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 18, článok 56 ods. 1 prvý pododsek písm. b), článok 58 ods. 1 písm. a) a článok 58 ods. 2 smernice 2014/24 majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá umožňuje verejným obstarávateľom v súťažných podkladoch určiť postup vyhodnotenia ponúk, podľa ktorého bude spôsobilosť dodávateľov vykonávať odbornú činnosť, ktorej sa týka verejné obstarávanie, preverovaná alebo nie, hoci táto spôsobilosť predstavuje predpoklad na zákonné plnenie zákazky, pričom verejný obstarávateľ by mal o tom vedieť pred vypracovaním súťažných podkladov.

65 Táto otázka je založená na predpoklade, že povinnosť hospodárskych subjektov, ktoré chcú prepraviť odpad z jedného členského štátu do iného štátu, mať najmä v súlade s článkom 2 bodom 35 a článkom 3 nariadenia č. 1013/2006 súhlas dotknutých príslušných orgánov, predstavuje kvalitatívne kritérium výberu v zmysle článku 58 smernice 2014/24.

66 Keďže však túto povinnosť treba kvalifikovať ako podmienku plnenia zákazky v zmysle článku 70 tejto smernice, ako to vyplýva z odpovede na prvú otázku, nie je potrebné odpovedať na štvrtú otázku.

### *O piatej otázke*

67 Svojou piatou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 18 a článok 42 ods. 1 prvý pododsek smernice 2014/24 majú vykladať v tom zmysle, že v prípade obstarávania služieb nakladania s odpadom môžu verejní obstarávatelia zákonne obstarať takéto služby len v prípade, ak v súťažných podkladoch jasne a presne definujú množstvo a zloženie odpadu, ako aj iné podstatné podmienky plnenia zákazky.

68 Pri otázkach týkajúcich sa výkladu práva Únie položených vnútroštátnym súdom v rámci konania zavedeného článkom 267 ZFEÚ platí prezumpcia relevantnosti. Súdny dvor môže návrh vnútroštátneho súdu zamietnuť len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá nijakú súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém, alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými a právnymi podkladmi potrebnými na užitočnú odpoveď na otázky, ktoré sú mu položené. Úlohou zverenou Súdnemu dvoru pri návrhu na začatie prejudiciálneho konania je totiž prispievať k výkonu spravodlivosti v členských štátoch, a nie vyslovovať poradné názory na všeobecné alebo hypotetické otázky (pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. mája 2017, Archus a Gama, C-131/16, EU:C:2017:358, body 41 až 43, ako aj citovanú judikatúru).

69 Okrem toho, že táto otázka je formulovaná abstraktne a všeobecne, rozhodnutie vnútroštátneho súdu neobsahuje ani minimálne vysvetlenie, ktoré by umožnilo určiť súvislosť medzi touto otázkou a sporom vo veci samej.

70 Za týchto podmienok je táto otázka hypotetická a v dôsledku toho neprípustná.

## O trovách

71 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (deviata komora) rozhodol takto:

1. **Článok 18 ods. 2, ako aj články 58 a 70 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES sa majú vykladať v tom zmysle, že v rámci postupu verejného obstarávania služieb nakladania s odpadom predstavuje povinnosť hospodárskeho subjektu, ktorý chce prepraviť odpad z jedného členského štátu do iného štátu, mať – najmä v súlade s článkom 2 bodom 35 a článkom 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 zo 14. júna 2006 o preprave odpadu – súhlas príslušných orgánov štátov dotknutých touto prepravou, podmienku plnenia tejto zákazky.**

2. **Článok 70 smernice 2014/24 v spojení s článkom 18 ods. 1 tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby bola ponuka uchádzača odmietnutá len z dôvodu, že v čase predloženia svojej ponuky nepredloží dôkaz, že spĺňa podmienku plnenia dotknutej zákazky.**

Podpisy